

دانشتن و بسیج برای صحت جامعه

2

صفحه

درین فصل میخوانید

- 12.....بسیج برای صحت محیطی
- 13.....مدتی در بر میگیرد تا تغییر ایجاد شود.....
- 14.....فعالیت ها برای یاد گیری و بسیج.....
- 14.....زنهار ضرورت به یک صدا دارند.....
- 15.....مباحثه هدایت شده.....
- 15.....ترسیم نقشه جامعه.....
- 15.....دریافت آنچه یک جامعه ضرورت دارد.....
- 16.....سیر های صحی.....
- 16.....تغییر در گذر زمان.....
- 16.....رسم نمودن فعالیت ها.....
- 17.....سروی های جامعه.....
- 17.....تیاتر.....
- 19.....یک رهنمود برای اینکه کدام فعالیت چه وقت انجام شود.....

دانشتن و بسیج برای صحت جامعه

زمانیکه گلوریا و دیگر همکاران صحت دریافتند که افراد زیادی در مانگلاراتو و نواحی اطراف آن مریض شده اند، فوراً دانستند که مشکل کولرا بوده که یک معضله صحت اجتماعی با یک عامل محیطی یعنی آب ملوث است. همکاران صحت جامعه و مبلغان صحت قریه خانه به خانه رفته و هر فرد را در مورد مشکل و نحوه برخورد با آن آموزش دادند. یک مرتبه که موفقیت تدابیر ابتدایی اعتماد مردم را جلب نمود، جامعه شروع به کار روی اسباب ریشه ای کولرا و مشکلات دیگر صحت شدند. با کار روی اسباب ریشه ای توسط سهمگیری جامعه و تعلیمات صحت، جامعه قادر گردید تا به پیشرفت های صحت محیطی دست یابد. با هر پیشرفت، مردم قریه اعتماد بیشتری به توانایی های شان برای ایجاد تغییر در زندگی شان کسب نمودند. ضروری است که سوالات زیادی پرسیده شود و معلومات برای دریافت اسباب یک مشکل صحت به روش های مختلفی جمع آوری گردد. اغلباً منازعات شدیدی در جامعه وجود دارد که به مباحثه و تلاش طولانی جهت حل مشکل ضرورت است. هر چند هر جامعه راه خود را در جهت ایجاد تغییر پیدا کرده و فعالیت های مختلفی را برای تنظیم آن انجام میدهد، تجارب پروژه "صحت برای مردم" مثال هائی را ارائه میدارد در مورد اینکه چگونه جامعه میتواند درباره اسباب ریشه ای مشکلات صحت محیطی شان بیاموزند و برای تغییر آنها کار نمایند.

بسیج برای صحت محیطی

بعد از سالها فقر و انزوا، مردمی که روی تپه های پر از گل سواحل اکوادور زندگی میکردند، دلسرد شدند. آنها نمیدانستند که چگونه به زندگی شان بهبودی بیاورند. زندگی همه روزه سخت تر میگردد و مشکل بود که این مسئله را باور نمایند یا برای آینده بهتر برنامه ریزی کنند.

با کار جهت حل فوری مشکل صحتی (کولرا)، گلوریا و کارکنان صحتی پروژه "صحت برای مردم" زندگی افراد زیادی را نجات دادند. موفقیت همکاران صحتی جامعه، ارگانهای محلی و مردم قریه در کار دسته جمعی برای متوقف ساختن اپیدمی آنها را تشویق نمود و ایشان را برای فایق آمدن بر مشکلات دیگر آماده نمود. زمانیکه طوفان کارهای شانرا از بین برد، قادر بودند که دوباره سازمان دهی نموده و خسارات طوفان را جبران نمایند. بعد آنها قادر به حل مشکلات دیگر نیز بودند. کار شان جهت صحتمند ساختن جوامع ادامه یافت، طوریکه وضعیت فعلی را بهبود بخشیده و برای آینده اساس ایرا گذاشتند.

تلاش برای دریافت اسباب ریشه ای

مشکلات صحتی میتوانند از سبب چیزهای زیادی بوجود آیند: میکروب ها، مواد سمی کیمیایی، حادثات، قحطی، مواجهه به سردی و گرمی زیاد و غیره. اینها مثال های از اسباب اولیه امراض است.

امراض اسباب اولیه زیادی دارند اما اسباب ریشه ای نیز دارند. شناسائی اسباب ریشه ای میتواند در تشخیص اینکه به چه چیز ضرورت خواهیم داشت تا مشکل را در طولانی مدت حل نماییم، کمک کند. شما دیدید که فعالیت گلوریا "اما چرا...؟" چگونه به مردم کمک نمود تا مردم بفهمند که یک مشکل واحد میتواند چندین سبب ریشه ای داشته باشد.

تغییر - زمان لازم دارد

بهبود در وضعیت صحت محیطی قدم به قدم اتفاق میافتد. صبور باشید. بعضی اوقات تغییری که بسرعت ایجاد میشود به همان سرعت فرسوده میشود.

اصلاح صحت محیطی به سرعت اتفاق نمی افتد. در مانگالاراتو کارکنان صحتی ابتدا کولرا را با دادن مایعات تداوی نمودند و همچنان جهت پیشگیری آن آب را پاک ساختند. بعداً آنها جامعه را سازمان دهی نمودند تا سیستم جدید آب و بیت الخلاء های چاه دار بسازند تا در آینده از کولرا پیشگیری کنند. اما این فقط وقتی بود که طوفان عظیم تمام این پیشرفت ها را از بین برده بود و آنها متوجه مشکل تخریب و سیل که از سبب قطع جنگلات صورت گرفته بود، شدند. آنها باید اسباب ریشه ای را میدانستند تا تغییرات آخری را بوجود می آوردند.

بعضی اوقات، ما باید بسیار تلاش نماییم و حتی ناکام شویم تا به موفقیت بزرگ دست یابیم. اغلباً ما تنها می بینیم که چه کار نمی دهد و میآموزیم که چه و چرا کار نمیکند.

اصلاح صحت محیطی وقت زیادی را میگیرد چون اغلباً نیاز به چهار گونه تغییر مختلف دارد:

- تغییر برای بهبود سیستم آب، خانه سازی، و چیز های دیگری که ما بخود میسازیم (ساختار های زیربنایی).
- تغییر در چیز های که میخریم، مانند خرید غذا های کم کیفیت، محصولات زهری پاک کننده، و محصولات دیگری که به پلاستیک پیچیده شده است (مصروف).
- تغییر در عادات ما؛ شستن منظم دست ها، جدا نمودن مواد زاید و کثافات تا که دوباره بدوران انداخته شود، یا کشت محصولات به یک روش جدید (سلوک).
- تغییر در مقدار قدرت تصمیم گیری مردم محل، شرکت ها، دولت مرکزی و دیگران که به محیط زیست اثر گذار است (سیاسی).

تمام این تغییر ها مدتی را در بر میگیرد و بر یکدیگر تاثیر گذار است.

کار با جوانان

ما باید آن تغییری باشیم که میخواهیم
آنها در جهان ببینیم.

یک راهی برای اطمینان از دوام تغییر، کار با جوانان است، زیرا که آنها آنچه را آموخته اند، به آینده انتقال میدهند. هر یک از ما، بدون در نظر داشت سن، میتوانیم رفتار یک شخص جوان را اتخاذ نماییم تا همیشه امیدوار باشیم چیز های جدید را که میآموزیم آنها آزمایش کنیم.

فعالیت‌ها برای یادگیری و بسیج

- فعالیت‌های گروهی می‌تواند مردم را کمک نماید تا اسباب ریشه‌ای مشکلات صحتی را درک کنند و برای ایجاد تغییر برنامه ریزی نمایند. فعالیت‌های که شما مورد استفاده قرار می‌دهید مربوط به آنچه که شما ضرورت دارید تا بدانید، آنچه که شما امیدوار هستید تا انجام دهید و آن منابعی که در دسترس است، می‌باشد. فعالیت‌ها می‌توانند:
- مردم را برای تشخیص مشکل عمومی گرد هم جمع کند.
  - نیاز مبرم مردم را که ایشان احساس می‌کنند دریافت نماید.
  - معلومات در مورد آنچه که سبب مشکل صحتی شده است جمع آوری کند.
  - مشکلات را تجزیه نماید تا اسباب فوری و ریشه‌ای آنرا کشف نماید.
  - نکته نظرات جامعه را جمع نماید. یک پروژه موفق نخواهد بود، در صورتیکه از بعضی گروه‌ها و نظرات صرف نظر شود. مردم اگر نظرات‌شان نادیده گرفته شود، همکار نخواهند بود.

صحت محیطی یک مسئله اجتماعی می‌باشد و نیاز به کار دسته جمعی مردم برای ایجاد بهبود در وضعیت دارد. چه هدف کاهش خطر یک اپیدیمی، غرس باغ‌های عمومی، بهبود صحت و سلامت زندگی مردمی که نزدیک فابریکه زندگی می‌کنند یا در یک معدن کار می‌کنند، باشد و یا هدف فکر نمودن در مورد مسائل دیگر صحت محیطی باشد. هر قدر مردم یک درک مشترک از مشکل و تعهد مشترک در حل آن داشته باشند به همان اندازه مؤفق خواهند بود.

زن‌ها ضرورت به یک صدا دارند

در بعضی از جوامع زن‌ها و دخترها علاقه دارند تا در فعالیت‌های تنظیم شده در صورتیکه در یک گروه جدا از مردها باشند سهم بگیرند. گروه زن‌ها بعداً نظریات زن‌ها را به یک گروه بزرگتر ارائه می‌کند. به این طریق، زن‌ها و دخترها فرصت دارند تا با صدای واحد در مقابل تمام قریه صحبت کنند. با تقویه نمودن ندای زنان و دخترها، و ایجاد مهارت‌های رهبری، تمام جامعه قوی‌تر می‌شود.

اگر می‌خواهید یک مشکل را حل نمایید، با مردمی که به مشکل مواجه اند کار کنید.

مباحثه هدایت شده

برای داشتن یک درک مشترک از مشکلات صحتی، ضرورت است تا مردم با یکدیگر صحبت نمایند. مباحثه هدایت شده یک روش برای گروهی از مردم است تا با هم صحبت کنند و سوال های خاص پرسیده و جواب بدهند. فعالیت " پس چرا...؟" (مراجعه به صفحات 7، 12، 38، 48، و 422) یک مثالی از مباحثه هدایت شده است. رسم کشیدن برای مباحثه (مراجعه به صفحات 59 و 260) و کشیدن نقشه بدن انسان (مراجعه به صفحه 266) نیز نوعی از مباحثه هدایت شده است. کسی که مباحثه را رهنمائی و هدایت میکند، بعضی اوقات تسهیل کننده (facilitator) و یا ممثل (animator) گفته میشود. اکثریت فعالیت ها در این کتاب ضرورت به یک تسهیل کننده دارد تا اطمینان حاصل کند که هر شخص از توانایی خود بخوبی استفاده میکند و یقینی سازد که مباحثه و یا فعالیت بطرف عمل پیش میرود.

نقشه کشی جامعه

نقشه کشی جامعه عبارت از یک فعالیتی است که در آن مردم باهم نقشه را به اساس آنچه که در جامعه می بینند و یا میدانند، میسازند. با ساختن یک نقشه صحتی جامعه، شما میتوانید بیاموزید که:

- مشکلات صحتی در کجا وجود دارد.
- این مشکلات کی ها را مصاب میسازد.
- چگونه این مشکلات صحتی بخاطر وضعیت محیط اتفاق می افتد.

نقشه را با قلم و رنگ روی کاغذ یا روی زمین با سنگ، چوب و غیره رسم کنید.

رسم کردن نقشه به مردم کمک میکند که نمونه های از مشکلات صحتی را ببینند، شروع به تشخیص اسباب ریشه ای این مشکلات نمایند و ببینند که اوضاع چگونه در یک جامعه به مرور زمان تغییر میکند. یک نقشه همچنان میتواند به مردم کمک کند تا منابع مهم اجتماعی و نکات قوت جامعه را که از آن آگاه نبوده اند تشخیص بدهند. و رسم نمودن نقشه میتواند بحیث یک گام در محافظت اماکن مقدس و باستانی مفید واقع شود. (مثال های از رسم نقشه؛ مراجعه به صفحات 68، 164 و 444)

دریافت آنچه که یک جامعه ضرورت دارد

مردم اغلباً در مورد اینکه چه مشکلاتی در جامعه وجود دارد و چگونه آنها را اصلاح بسازند، نظریات مختلفی دارند. آگاه ساختن هر فرد از وسعت مشکلاتی که وجود دارد و اسباب مختلفه آن و کمک به مردم در تصمیم گیری در مورد اینکه با کدام شان (کدام مشکل) در کوتاه مدت و طولانی مدت کار نمایند، بعضی اوقات "ارزیابی نیازمندی ها" نامیده میشود. (برای مثال های بیشتر فعالیت های ارزیابی نیازمندی ها به صفحات 72، 110 و 221 مراجعه شود). یک روند خوب ارزیابی نیازمندی ها کمک مینماید تا نیازمندی هر فرد معین ساخته شده و توانایی ها نیز در نقشه مد نظر گرفته شود.

سیر های صحی

در جریان یک سیر صحی، مردم از نزدیک به جامعه شان نظر می اندازند. آنها کوشش میکنند تا چیز های ایکه سبب مشکلات صحی میشود پیدا کنند، مانند منابع آب غیر محفوظ، مشاغل آلوده کننده، یا عدم موجودیت چوب سوخت. زمانیکه یک سیر صحی بصورت گروهی صورت میگیرد، مردم چیزهای زیادی را که مشکل میدانند در میان میگذارند. بعداً آنها میتوانند روی راه حل های ممکنه کار کنند. هر قدر مردم بیشتر اشتراک نمایند بهتر خواهد بود. (برای مثال های سیر صحی به صفحه 391 و 443 مراجعه شود).

تغییر در گذر زمان

راه دیگر شناخت مشکلات و نیازمندی ها در یک جامعه، مقایسه اوضاع کنونی با گذشته است. بعداً در مورد اینکه در آینده چگونه

میخواهید باشید فکر کنید. یک راه برای انجام چنین کاری، جمع نمودن داستانها از افراد مسن جامعه تان است.

با تشویق نمودن جوانان در جامعه برای رهبری این فعالیت ها، کمک مینماید تا احترام و درک بین نسل ها ایجاد شود. همچنان این کار کمک میکند تا رسم و رواج های جامعه که هر شخص میخواهد نگهدارد، حفظ گردد.

یک زمانبندی جامعه میتواند به مردم کمک کند تا بدانند که چگونه تغییرات و تحولات از یک نسل تا نسل دیگر بوجود آمده است و چگونه به رویداد های مانند روز اسفالت یک سرک، افتتاح یک فابریکه، ساخت یک بند آب، و غیره اهمیت داده شده است. بروی نقشه آوردن تحولات محیطی یک روش دیگری از انتقال معلومات در مورد تاریخ جامعه توسط تصاویر و یا نقشه ساحات، مزارع، جنگلات، مجتمع های مسکونی، دریا ها و جھیل ها میباشد. (برای مثال به صفحه 164 مراجعه شود).

ترسیم فعالیت ها

ساختن و دیدن یک رسم ما را کمک میکند که راه حل های برای مشکلات ببینیم که بشکل دیگر امکان نخواهد داشت. رسم ها میتوانند برای شروع یک مباحثه هدایت شده استفاده شوند و رسم میتوانند یک راه برای بیان عقاید و اشتراک در رهبری گروه، برای افرادی که خوانده و نوشته نمیتوانند باشد. (برای مثال به صفحات 50، 54 و 275 مراجعه شود).

بعضی از جوامع به کمک یکدیگر تصاویری روی دیوار های ساختمان ها رسم میکنند تا مشکلات شانرا بیان نموده و برای یک آینده بهتر و صحتمند تر آنها را امید وار سازد. (برای مفکوره ساختن و استفاده از نقاشی ها در تعلیم و تربیه جامعه، به کتاب "کمک به کارکنان صحتی جهت آموزش" مراجعه شود.)

سروی جامعه

سروی های جامعه یک روش منظم برای جمع آوری معلومات است که میتواند برای پیدا نمودن مسائل صحتی مردم، ملاحظه نمودن تشابهات و تفاوت ها بین عقاید و باور های مردم و یا برای اندازه گیری حمایت پلان ها و فعالیت های مختلف در جامعه مورد استفاده قرار گیرد.

در یک سروی، عین سوالات به عین شکل از مردمی که اشتراک نموده اند پرسیده میشود. سروی ها میتواند در خانه، محل کار، مکاتب، عبادت گاه ها، و دیگر اماکنی که مردم جمع میشوند و حتی از طریق تلفن و یا پسته صورت گیرد. سروی ها به مردم اجازه میدهد تا افکار شانرا بصورت محرمانه بدون اینکه در یک جلسه و یا در یک رویداد عمومی شرکت کنند، به اشتراک بگذارند. اینها راه هائی برای در نظر گرفتن نگرانی ها و افکار افرادی است که میترسند، یا کسانیکه اجازه ندارند در روند تصمیم گیری عمومی اشتراک نمایند. (برای یک مثال از سروی صحتی جامعه به صفحات 500 تا 505 "مراجعه کنید.)

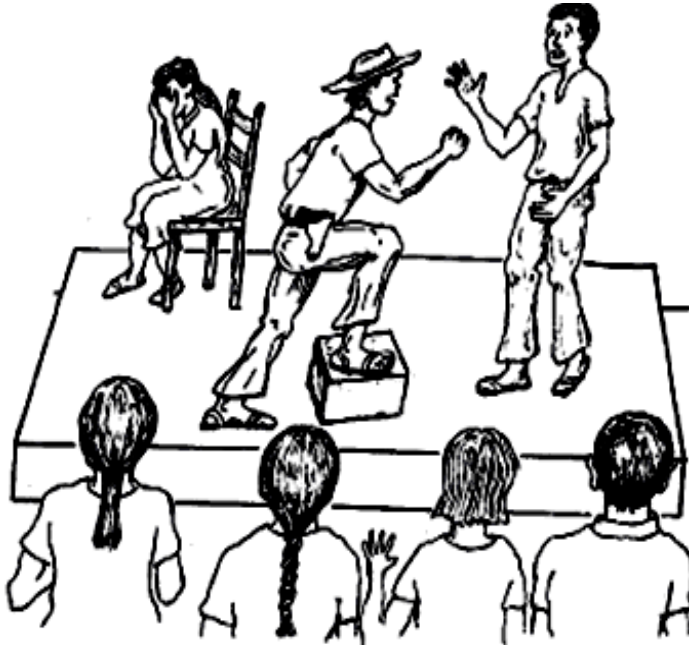
تیاتر

تیاتر یک راهی برای کشف مشکلات و پیشنهاد راه حل ها در چوکات تفریح و خنده است. مردم تجارب شانرا تمثیل نموده و تجارب دیگران را به تصویر میکشند. تعمق و رسیدگی به بعضی از مسائل و منازعات اگر در زمان و مکان دیگری به تصویر کشیده شود، میتواند آسان باشد. (صفحه بعدی برای طریقه های استفاده از تیاتر دیده شود.)

نمایش اجتماعی (Sociodrama)

یک نمایش اجتماعی به مردم اجازه میدهد که مشکل شانرا تمثیل نموده و بعضی از اسباب و عوامل تأثیرگذار را نمایش دهند. یک مثالی از نحوه استفاده از نمایش اجتماعی که در مورد بحران منابع جنگلی صحبت میکند (در صفحه 186 الی 188 آورده شده است).

نمایش اجتماعی هیجان زیادی را میتواند ایجاد کند.

بعضی از تنظیم کنندگان دوست دارند تا نمایش را با خواندن یک سرود توسط مردم و یا فعالیت که تشریک مساعی دیگران را در بر داشته باشد، به اختتام برسانند.

تئاتر متقابل نوعی دیگر از نمایش اجتماعی است که هر کس هم اشتراک کننده است و هم بیننده نمایش. هر کس از بین بینندگان میتواند به بازیگران بگوید که نمایش را توقف دهد و خود جای بازیگر را بگیرد و راه دیگری را برای حل مشکل تمثیل کند. این کار بخصوص در حالاتی کمک کننده است که مردم در نقش بازی کردن بجای کسی که توانایی کمتر و یا توانایی تمثیل ندارد نوبت بگیرند.

هر داستان میتواند تبدیل به یک نمایش اجتماعی شود، بشرطیکه کرکترهای لازم وجود داشته باشد و روی یک مشکل کارشود.

بازی نقش

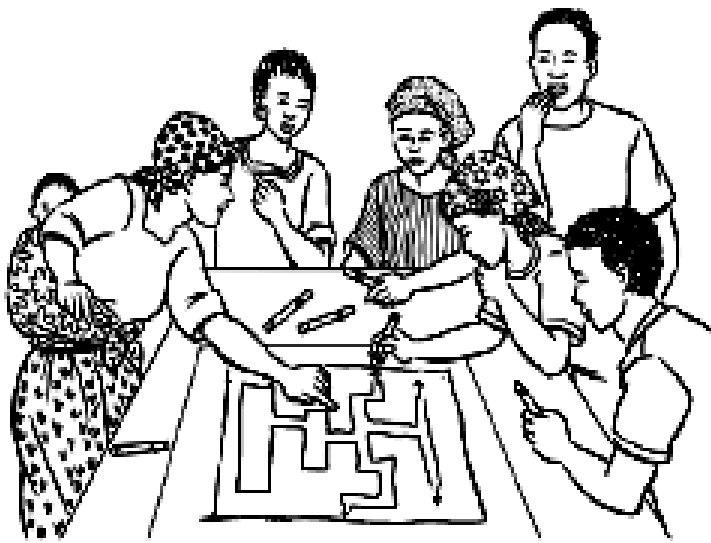
بازی نقش به اندازه یک نمایش اجتماعی آمادگی لازم ندارد و میتواند در تشریح نکات مختلفی و یا دریافت راه حل منازعات کمک کننده باشد. مردم نقش های مختلف از زندگی واقعی را بازی میکنند تا نشان دهند که چه کاری را انجام خواهند داد. شما میتوانید یک بازی نقش را مورد بحث قرار داده و یا تکرار کنید تا بدانید که چرا مردم به یک طریق خاص رفتار میکنند. تغییر دادن عمل افراد قدرتمند روی صحنه آسان است اما در زندگی واقعی خیلی سخت است. استفاده از نمایش برای تمرین نمودن اینکه چگونه با افرادی عمل متقابل داشته باشیم که بر ما قدرت دارند به مردم کمک میکند تا با روش های مختلفی آمادگی پاسخگوئی به قدرت را در زندگی واقعی داشته باشند.

نمایش گدی (لعبتک بازی)

در نمایش گدی به عوض افراد از عروسک ها استفاده میشود تا یک بحران اجتماعی را تمثیل کنند. با استفاده از این نمایش مردم را میخندانند و به مردم کمک میکنند آنچه را که ایشان عادت ندارند به طرقي ببینند. بعضی مردم دریافتند که صحبت نمودن از طریق عروسک ها (گدی ها) آسانتر از تمثیل نمودن روی صحنه میباشد.

یک رهنمود برای اینکه کدام فعالیت چه وقت انجام شود

فعالیت ها در این کتاب برای دریافت مسائل مشخص صحت محیطی در فصل هائی که تشریح شده است مفید میباشد. همچنان فعالیت های معرفی شده به شما کمک میکند که تا در وقت سازماندهی در جامعه تان به پیش بروید. آنها میتوانند:

- کمک نمایند تا مشکلات را تشخیص داده یا در مورد موضوع مشخصی گفتگو آغاز شود (به صفحات 59، 69، 72، 260 و 468 مراجعه شود).
- به یک گروه کمک کند تا تصمیم بگیرند و یا بین نیازمندی ها و اختیارات مختلف، انتخاب داشته باشند (به صفحات 138 و 191 مراجعه شود).

- کمک نماید تا معلومات جمع آوری شده، دانش شریک ساخته شده، و در نحوه نگرش ما به خود و به محیط زیست خود تغییر آورده شود. (به صفحات 50، 54، 90، 391، و 443 مراجعه شود).

- کمک کند تا مفکوره های جدیدی را بیاموزیم، مفکوره هائی که قبلاً داشتیم دوباره آموخته و یا مفکوره های کهنه به روش های جدید آموخته شود (به صفحات 289، 284، 158، 336 و 514 مراجعه شود)

- کمک نماید تا جهت حل یک مشکل خاص سازمان دهی صورت گیرد (به صفحات 110، 164، 221 و 275 مراجعه شود).

- کمک نماید تا مفکوره های جدیدی آموخته شده شود یا کشمکش ها دانسته شده و حل گردد (به صفحات 110 و 186 مراجعه شود).

بعضی از فعالیت ها میتواند با هم استفاده شود، مانند ساختن نقشه جامعه در جریان و یا بعد از یک سیر صحتی؛ یا یک بازی نقش بحیث یک بخشی از یک فعالیت ارزیابی نیازمندی ها استفاده گردد. بسیار مهم است که به مردم کمک کند تا معلومات جمع آوری شود، دانش مورد نظر در میان گذاشته شده و درک عمیق صورت گیرد. این کار سازماندهی، توانمندی و کار برای حل اسباب ریشه ای مشکلات صحتی جامعه را حمایت می نماید.

